

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes organs

Nr. 40 (1144)

Otrdien, 1958. g. 1. aprīli

Uzlabot kultūrmasu darbu – arodorganizāciju uzdevums

Arodbiedrības ir visplašākās masu organizācijas, tāpēc tām vienmēr ir bijusi liela nozīme saimnieciskajā un kultūras celtniecībā. Masu audzināšanai un kultūras darbam arodbiedrību rīcībā ir tādi līdzekļi kā plaši kulturizglītības iestāžu tīkls, pašdarbības kolektīvu pulciņi, uzskatāmā agitācija utt.

Šogad mūsu rajona uzņemumos, iestādēs un ciematos ievērojamī palielinājies klubu, biblioteku un sarkano stūriņu skaits.

Par ievērojamu kultūras dzīves centru izveidojies komunālo uzņemumu kombināta klubs, kur bieži notiek šā kolektīva pašdarbnieku koncerti. Jāsaka, ka tas ir viens no labākajiem uzņemumu mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem.

Raženam kultūras darbam savu sarkano stūriņu prot izmantot spirta rūpniecības kolektīvs. Uz tā nelielās skatuvinētās bieži noris dažādi mākslinieciskās pašdarbības priekšnesumi. Jau divus gadus rūpniecības koris, kas ieguvis labu slavu nevien mūsu, bet arī kaimiņu rajonos.

Taču arodbiedrību loma arī šajos rajona kultūras centros ir pavisam neliela. Tieši gan, piemēram, komunālo uzņemumu kombināta visi vietējās komitejas locekļi ar priekšsēdētāju b. Stepanovu priekšgalā aktīvi piedalās mākslinieciskajā pašdarbībā. Tas ir apsveicami, taču tādai organizācijai kā arodbiedrībai un tās vietējai komitejai jābūt visu pasākumu iniciātolei, organizētājai un vadītājai.

Arī spirta rūpniecības kultūrmasu darbā nav jūtama arodbiedrības vadošā un organizējošā loma. Visus jautājumus, saistītus ar kultūras celtniecību, šeit veic administrācija un galvenokārt rūpniecīcas aktīvs.

UZVARAS CELŠ

Redakcija Livānos, Rīgas ielā 33. Tālrūpi: redaktoram 41, redakcijai 58. Numurs maksā 10 kapeikas

9. gads

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes organs

Ko mums devušas kultivētās ganības

PAGĀJUŠAJĀ gādā kultivētās ganības mūsu kolhozā aizņēma 160 hektārus, tai skaitā 130 hektāri ir sadalīti aplokos. No agrā pavasara līdz vēlam rudeni uzlabotajās ganībās atradās gandrīz viss sabiedriskais ganāmpulks.

Pieredze rāda, ka ganības jāierīko uz trešā vai ceturtā gada zāļu sējumiem, jo tur jau pirmajā gadā izveidojas labāks zāles sastāvs nekā uz pirmā vai otrā gada ābolīpa laukiem. Ganības mēs rūpīgi kopjam. Visā platībā devām mēslojumu — 1 centneru hlorkālīja, 1,5 centnerus fošformēslu un 1 centneru slāpekļa mēslu uz hektāra. Dažos tirumos iestrādājām 6—8 tonnas virčas. Novērojumi liecina, ka ganības jāmēlo ik gadus, jo tad zelmenis krasi uzlabojas un kļūst biezāks.

Ganības sadalījām vairākos nodalījumos, kuros katrā bija 8 aplokis. Aplokis bija iekārtoti „elektriskie ganībi“. Aplokus mainījam pēc 3—4 dienām. Govis, kas ganības kultivētās ganībās, dod dienā 2—3 litrus piena vairāk nekā ganoties parastās ganībās. Piemēram, pirmās slaučēja Vera Anderone dienā izslauc no katras savas grupas govs 20 un vairāk litru piena. Uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes mēs pērn ieguvām 242 centnerus piena — par 46 centneriem vairāk nekā 1956. gadā. Turklat kultivētās ganības deva mums vislētāko lopbarību, tāpēc varējām ievērojami samazināt darba patēriņu viena centnera piena ražošanai. Zīmigi, ka viena kilograma piena pašizmaksā, ganot lopus kultivētās ganībās, bija tikai 10 kapeikas.

Mūsu lopkopēs appēmušās šogad iegūt no katras govs caurmērā 2.500 kilogramus piena. Kultivētās ganības mēs šogad paplašināsim un uzlabosim zelmeni. Esam nodomājuši iekārtot šādas ganības vēl 40 hektāru platībā. Nostiprinot lopbarības bāzi, varēsim vēl vairāk celt ganāmpulka produktivitāti un samazināt ražojamās produkcijas pašizmaksu.

J. Brunzats,
Lēpājas rajona kolhoza „Komunisma celš“ priekšsēdētājs

Staļina kolhoza ļaudis citigi gatavojas pavasarim

Lai iegūtu augstas lauk-saimniecības kultūru ražas, nepieciešams jau laikus sagatavoties pavasara sējai. Labi šos uzdevumus sapratuši Staļina kolhoza kolhoznieki. Pašlaik lauksaimniecības inventāra remonts notiek vi-sās trijās kompleksajās brigādēs un tuvākajās dienās būs pilnīgā darba kārtībā. Līdzās inventāra remonta sekmīgi norit arī sēklas materiāla sagatavošana. Pilnīgi atbērti sēklai kartupeļi un arteja II kompleksajā brigādē uzsākta to pārlasīšana. Pilnīgi atbērtas vasarāju kultūru sēklas un linsēklas. Pārbaudīta arī sēklu dīgtspēja.

Linu, cukurbiešu un kartupeļu posminieki kopā ar kompleksa brigāžu brigadiem izraudzījuši un sadalī-juši laukus katrai kultūrai. Uz šiem laukiem tiek izvesti organiskie mēslī. Ap 400 tonnas organisko mēslu izvedušas I un II kompleksās brigādes (brigadieri bb. Lietavnieks un Jaudzems), III kompleksā brigādē uz lauku izvests 80 tonnu kūdras. Otrā kompleksā brigādē jau veikuši skābo augšņu kalķošanu apmēram 5 ha platībā. Augsnēs kalķošanu šīnīs dienās uzsāks arī I kompleksā brigāde.

Mūsu kolhoza ļaudis apņemušies labi un savlaicīgi veikt sēju un citus pavasara lauku darbus, lai 1958. gadā iegūtu daudz augstākas visu lauksaimniecības kultūru ražas kā pērn.

J. Cimare

Kolhozā «Ziedošā vārpa» drīz iedegsies elektriskā gaismā

Pašlaik, kad laukus vēl klāj bieza sniega kārta un pavasara darbus vēl nevar uzsākt, kolhoza „Ziedošā vārpa“ ļaudis dienu no dienas, no agra rīta līdz vēlam vakaram strādā pie elektroīnijas ierīkošanas kolhoza brigādēs.

Vēl pēc dažām dienām izraktajās bedrēs slieties balti nomizoti stabi.

L. Utināne

Savlaicīga kukurūzas sēklas iegāde un sagatavošana — augstas ražas pamats

Ar katru gadu no kukurūzas sējumiem mūsu rajona kolhozi iegūst arvien augstākas zaļās masas ražas. Visos kolhozoz ļaudis ir pārliecīnājušies, ka kukurūzas skābarība ir daudz vērtīgāka par to skābarību, kuru gatavo no citām kultūrām. Tāpēc tagad jau jāveic visi priekšdarbi, lai kukurūzas sējā stingri ievērotu visas agrotehniskās prasības, tikai tad kātrs šīs vērtīgās kultūras hektārs dōs labu zaļās masas ražu.

Taču nevar teikt, ka kukurūzas sējai rūpīgi gatavojas visu rajona kolhozu priekšsēdētāji. Livānu zagotzernā punkts jau janvāra sākumā saņēma labas kukurūzas šķirnes sēklu mūsu un kaimiņu rajonu kolhoziem. Neraugoties uz vairākkārtējiem atgādinājumiem, vairāki rajona kolhozi vilcīnās ar viņiem iedalītās kukurūzas sēklas izņemšanu. Tas jāsa-ka par kolhozu „Padomju Latvija“, kurš no iedalītajiem 40 centneriem nav izņemis ievienu kilogramu sēklas, Čapajeva kolhozo no 45 cent-

nav izņemis nevienu centneru, Kaļiņina kolhozu, „Latgales zieds“, „Draudzīgais maijs“, „Darba tauta“ un citiem. Līdzšinējo gadu prakse ir pierādījusi, ka vilcīnāšanās ar sēklas materiāla iegādi vairākiem kolhoziem, sevišķi attālākajiem, rada sarežģījumus savlaicīgā sējas izvešanā. Drīz vien pavasara šķīdoņa dēļ attālākajiem kolhoziem būs joti apgrūtināta nokļūšana līdz rajona centram. Bet tajā pat laikā tuvākie mūsu un kaimiņu rajonu kolhozi, paplašinot plānoto sējplatību, kukurūzas sēklu izņems. Rezultātā tiem kolhoziem, kas kavējas ar sēklas izņemšanu, būs tā jāmeklē citās mūsu un kaimiņu republiku pilsētās. Tas šiem kolhoziem sagādās liekus izdevumus un ieildzinās sēklas sagatavošanu sējai, kā arī par sēju. Tāpēc, domājot par kukurūzas ražu, nedrīkst vilcīnāties ar sēklas iegādi.

J. Kāršenieks,
Livānu „Zagotzerno“ punkta vadītājs

Preiļu rajona virsmēlo kultivētās ganības

Lauksaimniecības artelī rim paredzēts nomēslot vēl vismaz 20 ha.

Jau iepriekšējos gados 22 ha platībā bija ierīkoti aplokis. Šogad aploku ganības parēdzēti palielināt līdz 100 ha, jo tās sevi attaisnojušas. Sa-gādāti mieti, nopirkta stieple un elektriskie ganībi. Ja vien patēriņā biedrība sagādās izolatorus, arī šīs jautājums tiks atrisināts.

Skolu dzīve**Lielāku vēribu skolēnu patstāvīgajam darbam**

Drīz beigties skolu pava- sara brīvdienas un sāksies pēdējais mācību ceturksnis- pats grūtākais un atbildīgākais posms skolu darbā. Pē- dējā mācību ceturksnī ne tīkai jāapgūst vēl atlikusī ne- izņemtā viela, bet jāatkarto arī iepriekšējos ceturkšnos izņemtais materiāls, lai uz nākošo klasi varētu pāriet skolēni ar stabilām zināša- nām.

Lai gan vēl nepilnīgi ap- kopoti mācību darba rezultāti, tomēr jau šodien varam teikt, ka skolēnu sekmība vēl maz uzlabojusies. Tāpat kā ie- priekšējā mācību gadā arī 1957./58. mācību 1. pusgada skolu atskaites rādijs, ka katrs 8. skolēns ir nesekmīgs. Sevišķi liela nesekmība vēl arvien ir 5. klasēs, kur katrs 4. skolēns ir nesekmīgs.

Interesantus faktus gūstam, ja salīdzinām sekmību 4. un 5. klasēs kādā mūsu rajona skolā. Šajā skolā 1956./57. mācību gada beigās 4. klasē sekmīgi beidza 42 skolēni; visi jau minētie 42 skolēni turpināja mācīties tās pašas skolas 5. klasē un, nobeidzot I pusgadu, jau vairāk kā 10 no tiem bija nesekmīgi.

Kā to izskaidrot? Kur meklējami nesekmības cēloņi? Cēloņi šeit var būt dažādi, bet es īsumā pieskaršos tikai dažiem no tiem.

Pārbaudot rajona skolas, esmu nācis pie slēdzienu, ka viens no nesekmības cēloņiem ir tas, ka 5. klasēs skolēni nav iepriekš pieradināti patstāvīgi strādāt, bet tā kā 5. klasēs programmas prasa no skolēniem daudz patstāvības, kuru tie nav apguvuši jaunākajās klasēs, tie nespēj visu veikt un kļūst nesekmīgi.

Interesanti atzīmēt vēl to, ka bieži vien skolēni, kas 1.—4. klasēs mācījušies vien- vai divkomplecta skolās (Pelēkāres, Madaliņas, Birzā- ku pamatskolās), 5. klasēs ir

viens no labākajiem skolēniem; apvienotajās klasēs jau pats mācību process spiedis skolotāju pieradināt skolēnus strādāt patstāvīgi. Turpretī skolās, kur audzinātājs strādājis ar vienu klasī, lielāko daļu darba padarījis pats, skolēni atraduši no patstāvības (Līvānu 2. vidusskolas 5. klasēs no 9. nesekmīgajiem skolēniem 3. ceturksnī 6. nesekmīgie ir pašu skolas pagājušā gada 4. klases sekmīgie skolēni). Bet kā ie- mācīties patstāvīgi strādāt Līvānu 2. vidusskolas 10. klasē, kur skolotāja visā ceturksnī (40 stundās) 19 stundās neizsauca nevienu skolēnu, lai novērtētu ar atzīmi viņa patstāvīgo darbu. Skolotāja pati strādā ārkārtīgi daudz un ik stundas runā 40 un vairāk minūtes, bet skolēni tikai klausās un klausās — Krupskajas vārdiem runājot, „no- rīj to, ko skolotāja jau sa- gremojusi un ielikusi tiem mutē”.

Patstāvīgi strādāt, domāt un spriest mēs skolēnus mācām vēl pārak maz arī citās skolās. Skolēni lielākoties tikai klausās, bet paši darbojas pārak maz, bez skolotāja palīdzības tie baidās spērt pat vismazāko soli. Nekad nedrīkstam aizmirst, ka ar dzīrdēšanu jeb redzēšanu vien nepietiek — jādarbojas pašam līdzi, jāveic praktiski tas, kas teorētiski apgūts. Tikai aktīvi saistot teoriju ar praksi, aktīvi iesaistot darbā skolēnus pašus, varēsim veikt lielos uzdevumus, ko ik dienas izvirza mums pati dzīve.

Uzsākot pēdējo mācību ce- turksnī, jāpieliek visi spēki, lai aktīvāk izraisi skolēnos patstāvīgo darbu stundās, lai labi tos sagatavotu eksame- niem un praktiskajai dzīvei pēc skolas beigšanas.

Z. Rumba,
TIN skolu inspektors

A. M. Gorkiju atceroties

Šā gada 28. martā aprītē- ja 90. gadu kopš dzimis M. Gorkijs — dižais pro- letāriata rakstnieks, izcilais literatūras kritiķis, padomju literatūras kadru organizētājs. Droši saucot tautas masas re- volucionārajā cīņā, lielais vārda meistars visu savu dzīvi dziedāja himnas darbam, šim lielajam spēkam, kas spēj pārveidot pasauli.

Lielais padomju literatūras pamatlīcējs tuvs ir bijis arī latviešu tautai. Jau ar 1899. gadu „Dienas Lapas” slejās atklājās M. Gorkija varoņu atspulgā lielie sabiedriskie un revolucionārie motivi. So- ciālistiskā realisma metodes pamatlīcēja spēcīgais talants ieteikmēja latviešu demokrā- tisko literatūru, iedzīvināja arī latviešu strādnieku šķiras atbrīvošanās kustību.

Godinot visā pasaulē slavenā M. Gorkija piemiņu, šā gada 30. martā Līvānu kul- tūras nama telpās bija veltīts vakars. Līvānu II vidusskolas skolotāja Gapanoviča iz- justi runāja par rakstnieka dzīvi un darbu. Izteiksmīgi nodeklamēja Pāvela runu (no romāna „Māte”) 10. klasses skolniece Grugule.

Rakstnieka veltijumu Cil- vēkam un brīvā Vanaga drosmīgo aicinājumu klausī- jāmies Iesalnieces un Nor- kārkles, Līvānu I vidusskolas 11. klasses skolnieču izpildī- jumā.

Programu papildināja lugas „Sīkpilsoņi” uzvedums tās pašas skolas 10. klasses skolēnu tēlojumā. Iepriecināja arī Pinkules (10. klase) labi sagatavots „Nodevēja mātes” sniegums.

Literārā vakara noslēgu- mu kuplināja atjautības spēle par M. Gorkija dzīves da- tiem, domu biedriem un daj- rades teksta minējumiem, ko bija sagatavojušas Līvānu pilsetas bibliotekas darbinie- ces.

O. Timma

todiskais kabinets un regulā- ri ik mēnesi notiek klubu va- ditāju 2 dienu semināri, taču šī palīdzība lauku klubu va- ditājiem ir pavism nelīela. Tāpēc arī atskaites koncerta vakarā pēlnītu kritiku kultū- ras namam izteica kolhozā „Zelta vārpa” bibliotekas va- ditāja b. Šķeltiņa par to, ka lauki nesaņem no kultūras nama gandrīz nekādu palī- dzību. Kultūras nama kolektīvam jāatceras, ka lauku klubi gaida praktisku palīdzī- ū.

Kultūras nama kolektīvi paši saviem spēkiem 1957. gadā snieguši 42 koncertus un izrādes, rīkojuši tematis- kus vakarus un jautājumu un atbilžu vakarus.

Viens no svarīgākajiem uz- devumiem, kuru nevar atda- lit no pārējā darba kultūras namā, ir metodiska palīdzība masu politiskā darbā, māksli- niecīšķās pašdarbības un kul- turālās atpūtas organizēšanā ciemu tautas namos, kolhozu klubos un sarkanajos stūrišos, ar vārdu sakot, rajona kultū- ras namam jābūt metodiskam centrām. Lai gan kultūras namā ir iekārtots neliels me-

STARPTAUTISKAIS APSKATS**«Tāds ir amerikāniskais dzīves veids»**

Buržuāziskie propagandisti visās topkārtās apdzied tā saukto „amerikānisko dzīves veidi” un cēsas attēlot Amerikas Savienotās Valstis par it kā „uzplaukstošu zemi”. Bet to, ko šis „dzīves veids” nes miljoniem darbījaužu, viņi noklusē. Tomēr fakti ir spī- tīga lieta un tos grūti noklu- sēt.

Amerikānu arodbiedrības nešen sasauca ārkārtēju konferenci, kurā apsprieda valsts ekonomisko stāvokli. Visi ru- nātāji vienprātīgi apliecināja, ka Amerikas ekonomika tu- vojas nopietnai krizei. Viens no amerikānu arodbiedrību vadītājiem Minijs atzina, ka Amerikas Savienotajās Valstis pašreiz netiek izmantota vairāk nekā ceturtā daļa no vi- sas ASV kopējās ražošanas jaudas. Bet dažās rūpniecības nozarēs, piemēram, tēraudā kausēšanā, ražošanas jaudas izmanto tikai par 50 procentiem.

Ražošanas samazināšana aizvien vairāk palielina bez- darbnieku armiju. Pašreiz

Amerikas Savienotajās Valstis ir 5.250 tūkstošu pilnīgu bezdarbnieku un vairāk nekā 3 miljoni daļēju bezdarbnieku. Ja šiem skaitiem vēl pievieno strādnieku ģimenes, tad iznāk, ka bezdarbs Amerikas Savienotajās Valstis jau skāris sesto daļu no vi- siem iedzīvotājiem.

Arodbiedrību konferencē tika minēti arī citi fakti par tā saukto „amerikānisko uz- plaukumu”. 13 miljoni ģime- ņu dzīvo pilnīgi nepiemērotos dzīvokļos. Skolu ēku trūku- ma dēļ vairāk nekā 2,5 mil- joni amerikānu bērnu nevar mācīties normālos apstākļos.

Tai pašā laikā militārie izdevumi aprij gandrīz trīs ceturtādaļas no ASV budžeta. Drudzainā brūnošanās taču dod monopolistiem pasakainu peļņu. Salīdzinot ar 1939. ga- du, amerikānu monopoliju 1957. gadā noguldījuši savos seifos gandrīz septītas reizes lielāku peļņu.

Tāds patiesībā ir „ameri- kāniskais uzplaukums”.

V. Harkovs

Gruzinu mākslas un literatūras dekāde

Attēlā: L. Kiačeli lugas „Tariels Golua” izrāde.

Rajona kultūras namam jākļūst par kultūras centru

Kultūras nama darbs ar 1957. gadu un sevišķi tā ot- ro pusgadu manāmi uzlabo- jies. Tagad pie kultūras na- ma darbojas 9 pašdarbības pulciņi ar 173 dalībniekiem.

Dramatiskais kolektīvs Laumas Balodes vadībā iestudējis 18 dejas, no tām 11 latviešu un 7 brālīgo republiku tautu de- jas. Estrādes orķestris Pētera Bucenieka vadībā aizvadītājā gadā iestudējis 7 koncertga- balus un 14 solo dziesmu pa- vadījumus, pie kam ik mē- nešus palielinājies deju re- pertuāra krājums.

Deju kolektīvs Laumas Balodes vadībā iestudējis 18 dejas, no tām 11 latviešu un 7 brālīgo republiku tautu de- jas. Estrādes orķestris Pētera Bucenieka vadībā aizvadītājā gadā iestudējis 7 koncertga- balus un 14 solo dziesmu pa- vadījumus, pie kam ik mē- nešus palielinājies deju re- pertuāra krājums.

Boleslava Daukstes vadībā kultūras nama jauktais koris, kas sāka darboties tikai otrā pusgadā, iestudējis 25 dzies- mas, tai skaitā latviešu tau-

tas un padomju komponistu dziesmas.

Kultūras nama pašdarbnieku—entuziastu pašu noor- ganizētais vīru dubultkvartēts savā pavisam īsajā pa- stāvēšanas laikā b. Daukstes vadībā savā repertuārā jau skaita 6 dziesmas. Darbojas rokdarbu pulciņš Ainas Lap- siņas vadībā.

Kultūras nama kolektīvi paši saviem spēkiem 1957. gadā izbraukuši uz vie- tām vairāk nekā 20 reizes. Taču tā vēl ir par maz. Lauku un pilsētas pašdarbības kolektīvi gaida lielāku metodisko un praktisko palīdzību. Kultūras namam vāji palīdz arī kultūras nodala (vadītājs b. Spūlis). Sekmīgu darbu traucē arī telpu trūkums, mē- ginājumiem jānotiek šaurās, nemājīgās telpās. Kinoteātris, atrazdamies vienās telpās ar kultūras namu, norauj daudzus kultūras nama pasāku- mus.

Viss kultūrmusu darbs jā-

MUMS RAKSTA**Vēlreiz par sliktu pasta darbu**

Mūsu kolhozā ir liels abo- nentu skaits uz dažādiem laikrakstiem un žurnāliem. Ar interesi kolhoznieki sa- gaida katru jauniznākušo nu- muru. Bet ko lai mēs, past- nieki, atbildam kolhoznie- kiem tajos gadījumos, kad mūsu sakaru agentūra no Līvāniem nesaņem vajadzīgo skaitu laikrakstu un žurnālu? Tādu gadījumu ir joti daudz. Tā, piemēram, 26. martā laikrakstu „Padomju Jaunatne” nemaz nesaņēmām. Bieži trūkst vajadzīgo eksemplāru laikraksta „Uzvaras Celš”.

Mēs, pastnieki, tāpat kā no mums pieprasīta abonenti, pra- sām, lai cilvēki, kas strādā Livānos laikrakstu šķirotavā, savu darbu veiktu apzinīgi un tā būtu pēdējā reize, kad nevaram savu abonēto laik- raksta numuru saņemt sav- laicīgi.

A. Moča,
kolhoza „Brīvais zemnieks” pastniece

Redaktore H. JEROFEJEVA